

**MURAT
YAYINLARI**

**KAMU PERSONEL SEÇME SINAVI
ÖĞRETMENLİK ALAN BİLGİSİ TESTİ**

SOSYAL BİLGİLER

**DENEME TG-8
ÇÖZÜM KİTAPÇIĞI**

Bu testlerin her hakkı saklıdır. Hangi amaçla olursa olsun, testlerin tamamının veya bir kısmının Merkezimizin yazılı izni olmadan kopya edilmesi, fotoğrafının çekilmesi, herhangi bir yolla çoğaltılması, yayımlanması ya da kullanılması yasaktır. Bu yasağa uymayanlar gerekli cezai sorumluluğu ve testlerin hazırlanmasındaki mali külfeti peşinen kabullenmiş sayılır.

ÇÖZÜMLER

1. A Halil İnalçık'ın sözleri araştırmacı – bilimsel tarih anlayışı ile örtüşür. L. Ranke'nin XIX.yüzyılda öncülüğünü yaptığı tarih yazım şekli, tamamen birinci elden kaynakları esas alarak tarihin yazılması gerektiğinin altını çizmiştir.

2. B MS. 313 yılında İmparator Konstantin Milano Fermanı ile Hristiyanlığı serbest bırakmıştır. Böylece IV. yüzyılın sonuna doğru Hristiyanlığın resmi din olarak kabul edilmesinin de önü açılmış oldu.

3. B B seçeneğinde verilen bilgi yanlıştır. Göktürk ve Sasani devletlerinin ittifakı sonucu yıkılan devlet Akhunlar'dır. Soğdlar V. yüzyıldan itibaren Akhunların, bu devletin yıkılışından sonra da Kök Türklerin egemenliği altına girdiler.

4. A Abbasilerin Bizans'tan gelebilecek tehditleri önlemek üzere merkezi Antakya merkezli kurdukları şehirlere "Avasım" adı verilmiştir.

5. B Hat sanatı, güzel yazı sanatıdır. Bu işle uğraşan kişilere "hattat" denir. İlk büyük Türk hattatı Amasyalı Yakut'tur.

- Mirim Çelebi; Osmanlı dönemi matematikçisidir
- El İdrisi; XII. yüzyılda coğrafya alanında öne çıkmıştır.
- Firdevsi; "Şehname" adlı eserle bilinmektedir.
- Kerimüddin Aksarayı; Türkiye Selçuklu tarihini yazmıştır.

6. C Tarık bin Ziyad 711 yılında Kadiks Savaşında Vizigotları yenerek İspanya'ya ulaşmıştır. Kadiks Savaşı I. Velid döneminde yaşanmıştır.

7. C Alaşehir Savaşı I. Gıyaseddin Keyhüsrev döneminde Bizans ile yapılmıştır. I. Gıyaseddin bu savaşta hayatını kaybetmiştir.

8. C Geliri kale muhafızları ve tersane giderlerine ayrılan topraklara "Ocaklık" denir. Arpalık toprakları ise devlet memurlarına bir tür emeklilik maaşı olarak verilmiştir.

9. C

- Bezirgân; Osmanlı büyük tüccar
  - Gedik; Dükkân açma iznidir.
  - Fiskalizm; Hazine gelirlerinin en üst seviye çıkarılması ve mevcut seviyenin altına inilmesinin önlemek
  - Kapan; Şehirlerde belirli ihtiyaç mallarının satışının yapıldığı yerlerdir
- Not:** Farisanlar, Osmanlı'da kale kuvvetleridir.

10. C Soruda "haraçgüzar" tanımlanmıştır.

- Acem; İran
- Frenk; Avrupalı (Frengistan; Avrupa)
- Ekalliyet; azınlık unsurlar
- İttihad-ı Anasır; Osmanlıcılık

11. B Soruda "darüleytam" tanımlanmıştır.

- Darülaceze; Kimsesiz çocuklarla ve muhtaç insanlar için 1895 yılında II. Abdülhamit döneminde kuruldu.
- Darülbedayi; tiyatro
- Darüelhan; müzik evi
- Darülmaarif; darülfünuna öğrenci yetiştiren yer

12. C "Şark Meselesi (Doğu Sorunu)" ilk kez 1815 tarihinde toplanan Viyana Kongresi'nde bir diplomatik terim olarak kullanılmıştır.

13. D Soru kökündeki sözlerle ülkede birlik ve beraberliği hedefleyen padişah II. Mahmut'tur. Sultanın bu sözleri ayrıca Osmanlıcılık fikrinin de temelini oluşturması açısından önemlidir.

14. E Ahmet Hamdi Akseki İslamcılık (ümmeçilik) düşüncesinin önemli bir savunucusudur.

15. D I. II ve IV. öncüllerde verilen bilgiler doğrudur. III. öncülde verilen bilgi yanlıştır. Çünkü manda ve himaye adı ile "yeni sömürgecilik", I. Dünya Savaşı'nın en önemli sonuçları arasındadır.

MURAT YAYINLARI

MURAT YAYINLARI

- 16. A** Amasya Genelgesi'nde Mustafa Kemal, Rauf Bey, Ali Fuat ve Refet Bele'nin imzaları vardır. Mustafa Kemal, Kazım Karabekir, Cafer Tayyar Paşa ve Cemal Paşa'nın da onayını almıştır.
- 17. E** Sivas Kongresi'nin soruda verilen kararları öncül-lerde verilen ilkelerin üçü ile örtüşür.
- "Milli iradeyi hakim...kılmak" ifadesi cumhuriyet rejimi ile ilgilidir. "Milli güçleri etkin kılmak esastır, "Manda ve himaye kabul edilemez" ifadeleri ise tam bağımsızlık vurgusudur.
- "Azınlıklara ayrıcalık verilemez" maddesi ise toplumu oluşturan unsurların birbirinden farklı haklara sahip olmaması gerektiği yani toplumsal eşitlik ilkesine işaret etmektedir.
- 18. B** 16 Mart 1920 tarihinde İtilaf Devletleri'nin İstanbul'u resmen işgal ederek Osmanlı parlamentosunu dağıtması haberini Mustafa Kemal Paşa'ya ileten kişi, Manastırlı Telgrafçı Hamdi Bey'dir. Mustafa Kemal'in Nutuk adlı eserinde sıklıkla söz ettiği kişilerden biridir.
- 19. A** Montrö Boğazlar Konferansı'na;
- Sovyetler Birliği
  - Yunanistan
  - Fransa
  - Yugoslavya
  - Türkiye
  - İngiltere
  - Japonya katılmıştır. İtalya konferansa katılmamış, antlaşmayı 1938 yılında imzalamıştır.
- 20. C** 29 Ekim günü, 1925 yılından itibaren "cumhuriyet bayramı" olarak kutlanmaya başlanmıştır.
- 21. D** Doğu Kudüs, Golan tepeleri, Gazze Şeridi, Tiran Boğazı Altı Gün Savaşı sonunda kaybedilmiştir.
- 22. A** Soruda hakkında bazı bilgiler verilen siyaset bilimci John Stuart Mill'dir. 1806 – 1873 yılları arasında yaşayan Mill, geniş özgürlük hayalleri ve tanımlarını genelde Avrupa için düşünmüştür. Örneğin O'na göre Hindistan halkı olgunlaşana kadar bir vasiye (Britanya İmparatorluğu'na) muhtaçtır.
- 23. E** Siyasal toplumsallaşma, çocukluk çağından başlayarak hayatın sonuna kadar devam eden bir süreçtir. Bu süreci etkileyen pek çok faktör sıralanabilir. Aile, arkadaş grupları ve okul bu faktörlerin başında gelir. Bunların dışında meslek kuruluşları, dernekler, okul müfredatı, basın-medya gibi faktörler de eklenebilir.
- 24. C** Soruda "klientelizm (himayecilik)" tanımlanmıştır. Militarizm; ordunun kendi meşru fonksiyonlarını suiistimal ederek yönetim üzerinde etkili olması durumudur. Pretoryanizm; Roma İmparatorluğu'nda devleti korumakla görevli seçkin askerlerden oluşan bir güçtür. Patrimonyalizm; ülke topraklarının hükümdarın özel mülkü olduğu ve bürokrasinin de kralların hizmetkârı olarak görüldüğü sistemdir.
- 25. B** Modern öncesi dönemde iktidarın kaynağı din (teoloji – tanrısallık), otokrasi (bir tür mutlakiyet, baskı düzeni, krallık) gibi unsurlara dayalıdır. Sekülerizm, modern dönemde, özellikle de XVIII. yüzyıldan sonra Avrupa'da başlayan bir yaklaşımdır. Sekülerizm "dünyevilik" olarak tanımlanabilir. Başka bir ifade ile dinin siyaset alanında öneminin azalması, siyasal düşüncenin dünyevileşmesi / laikleşmesi olarak da vurgulanabilir.
- 26. E** Weber (ö. 1920) "devletin modern hizmetçileri" ifadesiyle bürokrasiyi kastetmiştir. Weber, siyaset sosyolojisinde bürokrasiyi en iyi açıklayan düşüncüler arasındadır.
- 27. A** Soruda Restitüsyon kavramı tanımlanmıştır. Seçeneklerde verilen diğer kavramların tanımları şöyledir;
- Restorasyon, tarihi kalıntıların zarar görmüş bölümlerinin gerçeğe uygun şekilde onarılmasıdır
  - Rekonstrüksiyon; anıtsal ölçüdeki kalıntıların ele geçen parçaları ile tekrar kurulup ayağa kaldırılmasıdır
  - Konservasyon; Bozulmuş bir eserin kimyasal yöntemlerle daha da bozulmasını önlemek amacıyla yapılan işlemdir. Bu işle uğraşanlara konservatör denir.
  - Konsültasyon; bir hastalığa birkaç uzman hekimin birlikte tanı koymasındır
- 28. E** Glasnost ve Perestroyka planlarını ortaya atan Rus lider M. Gorbaçov'dur. Glasnost (Şeffaflık/Açıklık): Glasnost ile demokratikleşme sağlanacak; özgürlükler genişletilecek, seçimlerde şeffaflık uygulanacak, parti içinde eleştiri olanakları arttırılacak, böylece ekonomide de yeniden yapılanmanın önü açılacaktı. Gorbaçov, halkın siyasi desteğini alabilmek için 1988'de çoğunluğu halk tarafından seçilen Halk Temsilcileri Kongresi'ni kurdu. Perestroika:(Yeniden yapılanma) Rusya bu yaklaşım ile ekonomide yeniden yapılanmayı amaçlıyordu. Bu yaklaşımla kapitalist sistemle ilişkiye girerek belli alanlarda özelleştirmelere gitmek istiyordu.

29. A Başat (Hakim Kültür); bir toplumda yaygın – hakim olan kültürdür.
30. D Soruda bazı eserleri verilen bilim insanı / yazar Bozkurt Güvenç'tir. Yazar 2018 yılında hayatını kaybetmiştir.
31. B Kabakçı Mustafa İsyanı III. Selim dönemi gelişmelerindedir. Bu isyan 1807 yılında yaşanmış ve isyan sonunda III. Selim tahttan indirilmiştir.
32. A Otuz Yıl Savaşları sonunda Westphalia Antlaşması imzalanmıştır. Bu antlaşma tarihte çok taraflı diplomasinin ilk önemli örneği sayılmaktadır. Bu antlaşma ile Roma Germen dağılırken Fransa öne çıkmıştır.
33. C I ve II. öncülde verilenler "tekilci bir siyasal sistemin özellikleri arasında gösterilemez. Çünkü bu tip siyasi yapılarda hukuk devleti ve sosyal devlet anlayışı yeteri kadar gelişmemiştir. Bunun yerine daha baskıcı bir anlayış hakimdir.
34. D İngiltere ve ABD iki partili siyasal sistemin en bilinen örnekleridir. Amerika'da Cumhuriyetçi Parti ve Demokrat Parti vardır. İngiltere'de ise İşçi Partisi ile Muhafazakârlar olmak üzere iki ana siyasi akım vardır.
Türkiye çok partili bir siyasal sisteme sahiptir.
35. B Sosyal Darwinizm'in öncüsü H. Spenser'dir. Spenser'a göre toplumsal değişime, Darwin'ci anlamda güçlü olanların ayakta kaldığı ve zayıf olanların yok olduğu tezine, yani doğal seleksiyon yasalarına göre işlemektedir.
36. E Antropolojik olarak herhangi bir insana "kültürsüz" denilemez. Çünkü her insan öyle ya da böyle bir kültürel çevre içinde doğar ve ona göre bir yaşam sürer. Başka bir ifade ile kültürler "az gelişmiş ya da gelişmiş" olarak nitelendirilebilir.
37. D 1975 yılında yürürlüğe giren ve Türkiye'nin de 1994 yılında imzaladığı Ramsar Sözleşmesi, "su kuşlarının yaşam alanları" ile ilgilidir. Antlaşma 1971 yılında İran'da imzalanmıştır. Bu sözleşme kapsamına giren 900'den fazla sulak alan bulunmaktadır.
38. D Pompei Antik kenti İtalya sınırları içinde Napoli yakınlarında bir şehirdir.
39. A Hattuşa günümüzde Çorum ilinin sınırları içindedir. (Boğazköy)
40. C Güneşin yapısında %71 ile hidrojen bulunurken %26,5 helyum ve geri kalan kısmını diğer gazlar oluşturmaktadır.
41. A Soruda önemli özellikleri verilen projeksiyon türü Azimutal (düzlem) projeksiyondur.
42. A Basınç farkları aynı olan gradyanda mesafe kısalıkça rüzgarın hızı da artacaktır. Buna göre I numaralı yerde rüzgar daha hızlı esmektedir.
43. C Haritada II numaralı yer Victoria, III numaralı yer ise Arabistan Çölü'dür.
44. D Soruda özelliği verilen bitkiler Hidrofitlerdir.
45. D Küre dağları 2000 metre civarında olduğu için sirk göllere bu dağlarda rastlanmaz. Diğerleri 2400 metre üzerinde olduğu için sirk göllerine rastlanmaktadır.
46. B Mohs'un skalasına göre Talk (1), Topaz (8), Jips (2) Apatit (5), Kalsit (3) sertlik derecesine sahiptir.
47. C Batolit, Sill derinlik volkanizmasında görülen şekillerdir ancak lapilli volkanik patlama sonrasında çevreye yayılan 1 cm'den büyük kütlelerdir.

48. E Haritada taranarak gösterilen Güneydoğu Anadolu'nun kırsal kesimiyle ilgili verilenlerin tümü doğru ifadelerdir.
49. C Berlin, Paris, Madrid, Ottawa iç kesimlerde kurulmuş iken Finlandiya'nın başkenti Helsinki Finlandiya Körfezi'ne kurulmuştur.
50. D İpek böcekçiliği daha çok Diyarbakır, Bilecik, Antalya, Ankara gibi illerde yapılmaktadır.
51. B Soruda verilen tarım ürünlerinden ayçiçeği ve çay Cumhuriyet'ten sonra üretilmeye başlanmıştır.
52. C Ankara Beypazarı → Trona
Artvin Cerattepe → Altın
Bursa Uludağ → Volfram
Elazığ (Maden) → Bakır çıkartılırken, barit çıkartım yeri soruda verilmemiştir.
53. D Denizli Kızıldere jeotermalden elektrik üretimi yaparken diğerleri fosil yakıt kullanmaktadır.
54. C İzmir, Mersin, İstanbul ve Samsun limanlarının demiryolu bağlantısı bulunurken Muğla'nın demiryolu bağlantısı bulunmamaktadır.
55. B Soruda verilen ülkelerden Venezuela Kuzey Yarım Küre'de bulunurken diğerlerinin iki farklı yarım kürede toprağı bulunur.
56. C Colorado Nehri ABD'de bulunurken soruda verilen diğer eşleştirmeler doğrudur.
57. A Patagonya I numaralı Şili - Arjantin çevresinde bulunan dağlık bölgedir.
58. A Soruda verilen yeraltı kaynaklarından linyitin bilinen rezervi diğerlerine göre daha fazladır.
59. E Haritada III numaralı Samsun Bafra ve IV numaralı Edirne Meriç Nehri boyunca pirinç tarımı daha fazla yapılmaktadır.
60. A Soruda verilen illerden Çorum ve Bayburt DOKAP kapsamında yer almaktadır.
61. A "Sarı Şapka"nın görüşü en iyi A seçeneğinde ifade edilmiştir. Çünkü "Sarı Şapka"da avantajlar, olumlu yönler, kararın alınması durumunda sağlanan yararlar ve fırsatlar öne çıkar. B seçeneği (siyah), C seçeneği (siyah), D seçeneği (Kırmızı), E seçeneği (beyaz)
62. A Soruda öğretmen "değer açıklama yaklaşımı"ni uygulamak istemiştir. Bu yaklaşımda öğrenciler kendi değerleri ile ilgili mantıklı açıklamalar için düşünmeye sevk edilir. Öğretmen öğrencilerine değerleri öğretmeye çalışmamaktadır. Öğrenci birden çok seçenek içinde istediği değeri özgürce seçer.

MURAT YAYINLARI

MURAT YAYINLARI

63. E “Olağandışı bağlantılar kurma” yaratıcı düşünme becerisinin alt basamaklarından biridir.

64. D Melike, kendisine sorulan soruya neden sonuç ilişkisi içinde ilkeler geliştirerek, kaynak göstererek cevap verdiği için “eleştirel düşünce” becerisinin geliştiği sonucuna varabiliriz. Çevresinde olan biten sosyal olay ve olguları fark etme ve gözlemlerini irdelemesi ise “gözlem” becerisine işaret etmektedir.

65. A Öğrenciler sınıf başkanını kendileri seçerek “etkin katılımın” bir örneğini sergilemişlerdir. Bu yöntem bilgilerin kalıcı olarak yerleşmesi noktasında son derece etkilidir.

66. E “Tarihsel anlatıları yazılı ve sözlü ifade ederken Türk dilini doğru ve etkili kullanma becerisini geliştirmek” tarih dersinin genel amaçları arasındadır.

67. A Öğretim programları, insan gelişiminin belirli bir dönemde sonlanmadığı ve gelişimin hayat boyu sürdüğü ilkesi temelinde hazırlanmıştır.

68. C “Tahtaya sadece problemin çözümüne yakın hipotezlerin yazılmasına dikkat edilir” şeklindeki yaklaşım doğru değildir. Çünkü problemlerin tek bir cevabının olmayacağı ilkesinden hareket ederek, tüm hipotezler değerlendirilmelidir.

69. B 2018 yılında yayımlanan Sosyal Bilgiler Öğretim Programı’nda yer alan temel beceriler arasında “öz saygı” yoktur. Ancak benzer bir beceri olarak “öz denetim”in olduğu hatırlanmalıdır.

70. E Son yıllarda dijital teknolojideki değişime ek olarak yeni yeni durumlar ortaya çıkmıştır. Örneğin, e-ticaret, e-devlet, siber hırsızlık, kişisel verilerin gizliliği, sanal ticaret, siber zorbalık gibi birçok yeni sorun ve alanlar ortaya çıkmıştır.

71. D “Canlılar ve biyolojik gelişim” MEB tarafından açıklanan yedi öğrenme alanından biri değildir. Seçenekler dışında şu öğrenme alanları da vardır;

- Üretim dağıtım ve tüketim
- Bilim, teknoloji ve toplum
- Etkin vatandaşlık

72. D Soruda verilen örnekte öğretmen “beyin fırtınası” tekniğini uygulamak istemiştir. Bu yöntemde öğrencilerin verdikleri cevapların niteliğinden çok cevap verip vermemelerine bakılır. Öğretmen öğrencilerine fikirlerini serbestçe belirtmeleri için cesaret verir.

73. B Müzelerin gezilmesi, öğrencilerin tarihe ve kültürel geçmişe ilgi duymaları, yaratıcı düşünceleri, yaşayarak, görerek ve hissederek öğrenmelerine yardımcı olur. Kültürel miras konusunda bir bilinç oluşur. Ayrıca tarihsel olgu ve olaylara da öznel değil, tersine daha nesnel, tarafsız bakmalarına yardımcı olur.

74. E Öğretmen, öğrencilerinin araştıran, sorgulayan bireyler olması için çaba sarf etmelidir. Bu çerçevede rehber olmak, öğretim ortamını düzenlemek ve öğrenmeye uygun hale getirmek, değerlendirme etkinlikleri yapmak öğretmenin temel rolleri arasındadır.

75. A Haluk öğretmen “yapılandırılmış grid” yöntemini kullanmıştır. Bu teknikte öğrenci öğrendiği bilgiyi anlamlandırmalı, var olan bilgilerle ilişkilendirilmelidir. Bu teknik, öğrencilerin kavram yanılgılarını, bilişsel yapılarıdaki eksikliklerini ortaya çıkarması açısından da önemlidir.

